

Natuurtoets Herontwikkeling Kastanjelaan 78-80, Winterswijk

*Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)
en het Natuurnetwerk Nederland (NNN)*

Omgevingsvergunningen

Wijzigingsplannen

Uw specialist in Bestemmingsplannen

Rood voor Rood - Ruimte voor Ruimte

Ruimtelijk advies

NATUURTOETS

HERONTWIKKELING KASTANJELAAN 78-80, WINTERSWIJK

Auteur: Q. Vos
Veldwerk uitgevoerd door: H. Verboom
Gecontroleerd door: T. Dalderup
Opdrachtgever: Gemeente Winterswijk
Status: Definitief
Datum: 11 juli 2022
Projectnummer: 2022-212

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	3
1.1	AANLEIDING	3
1.2	DOELSTELLING	3
HOOFDSTUK 2	PLANGEBIED	4
2.1	LIGGING	4
2.2	IMPRESSIE EN BEGRENZING	4
2.3	VOORGENOMEN INGREPEN.....	6
2.4	VASTSTELLEN VAN HET ONDERZOEKSGBIED	7
HOOFDSTUK 3	WETTELIJK KADER	8
3.1	WET NATUURBESCHERMING	8
3.2	WET RUIMTELIJKE ORDENING: NATUURNETWERK NEDERLAND	10
HOOFDSTUK 4	WERKWIJZE	11
4.1	WET NATUURBESCHERMING.....	11
4.2	WET RUIMTELIJKE ORDENING: NATUURNETWERK NEDERLAND	12
HOOFDSTUK 5	RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING	13
5.1	NATURA 2000	13
5.2	GELDERS NATUURNETWERK.....	14
HOOFDSTUK 6	RESULTATEN SOORTBESCHERMING	15
6.1	VOGELS	15
6.2	GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	17
6.3	VLEERMUIZEN	18
6.4	AMFIBIEËN.....	23
6.5	REPTIELEN	23
6.6	OVERIGE SOORTEN	23
6.7	SAMENVATTENDE TABEL.....	24
HOOFDSTUK 7	CONCLUSIE EN ADVIES	25
BIJLAGEN	26
BIJLAGE 1	GERAADPLEEGDE BRONNEN	27
BIJLAGE 2	TOELICHTING OP WETTELIJKE KADERS	28
BIJLAGE 3	VRIJGESTELDE SOORTEN PER PROVINCIE	31
BIJLAGE 4	NATUURKALENDER.....	32

Hoofdstuk 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Er zijn plannen voor de herontwikkeling van het perceel gelegen aan de Kastanjelaan 78-80, te Winterswijk. De initiatiefnemer om de bestaande bebouwing te slopen en er vervolgens nieuwbouwwoningen te realiseren.

Omdat overtreding van de wet- en regelgeving voor beschermde soorten en gebieden op voorhand niet uitgesloten kan worden, is BJZ.nu door initiatiefnemer gevraagd om een natuurwaardenonderzoek uit te voeren. In voorliggend rapport worden de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek gepresenteerd. Naast een beschrijving van het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet en de resultaten van het onderzoek, worden de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten weergegeven.

1.2 Doelstelling

In het voorliggende rapport worden mogelijke effecten van het project op de natuur in kaart gebracht en getoetst aan de kaders van de Wnb (Soortbescherming, Gebiedsbescherming en bescherming van Houtopstanden) en de provinciale verordening voor het onderdeel betreffende het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Op basis van de onderzoeksresultaten worden de wettelijke consequenties in beeld gebracht. De resultaten hebben in principe een geldigheid van drie jaar. Wijzigingen in het project of wezenlijke veranderingen binnen het onderzoeksgebied kunnen invloed hebben op de beoordeelde effecten. In dat geval dient een nieuwe beoordeling plaats te vinden.

De onderzoeksvragen voor deze natuurtoets zijn:

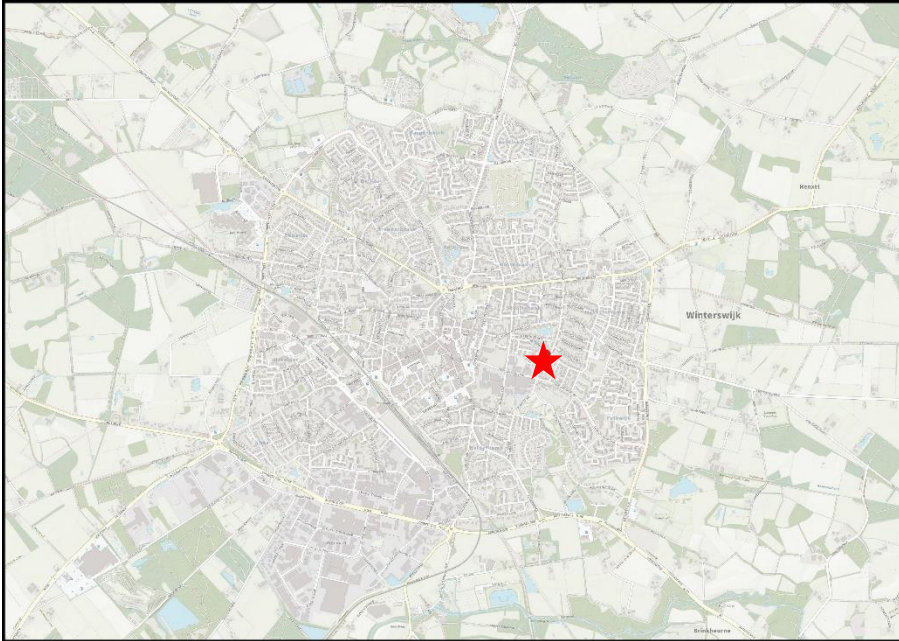
- Welke beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingsplaatsen en andere beschermde functies kunnen voorkomen binnen (de invloedssfeer van) het plangebied?
- Welke negatieve effecten kunnen vanuit het voornemen op deze gebieden, soorten en houtopstanden worden verwacht of niet worden uitgesloten?
- Zijn er voorzorgsmaatregelen te treffen om deze effecten te voorkomen?
- Is er nader onderzoek nodig om effecten op beschermde gebieden te bepalen en/of om de aanwezigheid van beschermde soorten vast te stellen of uit te sluiten?

Hoofdstuk 2

PLANGEBIED

2.1 Ligging

Het plangebied (Figuur 2.1) bevindt zich aan de Kastanjelaan 78-80, in Winterswijk. Winterswijk is een dorp gelegen in het oostelijkste deel van de Achterhoek in de provincie Gelderland. Het ligt in de gemeente Winterswijk, 5 km ten oosten van de Duitse grens en 36 km ten noordoosten van Enschede. Het plangebied is gelegen middenin een woonwijk, aangrenzend zijn woningen aan de noord-, zuid- en westkant en een speeltuinvereniging aan de oostkant.

Figuur 2.1: Ligging van het plangebied (rode ster) (Bron: PDOK).

2.2 Impressie en begrenzing

Het plangebied (Figuur 2.2) bestaat uit een verf- en glasgroothandel, bestaande uit een bedrijfsgebouw met kantoorruimte, parkeerplaatsen en enkele kleine opslagschuurtjes.

Figuur 2.2: Impressie van het plangebied (Bron: PDOK).

Het bedrijfsgebouw bestaat overwegend uit opgetrokken bakstenen muren en, in beperkte mate, damwanden. Het gebouw is plat afgedekt met spaanplaten, waarbij de boeiboorden in slechte staat van onderhoud verkeren. Aan de zuidzijde van het bedrijfsgebouw bevinden zich enkele opslagschuurtjes (Figuur 2.3 – 2.11).

Aan de noordzijde van het plangebied bevindt zich een intensief onderhouden gazon en aan de westzijde een appartementengebouw, aan de oostzijde bevindt zich een beukenrij met daarachter een speelvoorziening/voetbalveld, aan de zuidzijde zijn meerdere hagen aanwezig en tot slot bevindt zich aan de zuidwestzijde een woonwagenkamp.

Figuur 2.3 (links): zuidoost aanzicht plangebied; Figuur 2.4 (rechts): oostkant aanzicht plangebied.

Figuur 2.5 (links): oostkant aanzicht plangebied; Figuur 2.6 (rechts): noordoost aanzicht plangebied.

Figuur 2.7 (links): noordkant aanzicht plangebied; Figuur 2.8 (rechts): noordkant aanzicht plangebied

Figuur 2.9 (links): parkeerplek aan zuidkant van het plangebied; Figuur 2.10 (rechts): westkant van het plangebied, aanzicht vanuit het opslagschuurtje.

Figuur 2.11: opslagschuurtje westkant van het plangebied.

2.3 Voorgenomen ingrepen

Het voornemen ziet toe de bestaande bebouwing te slopen en op de locatie nieuwe woningen te realiseren. Figuur 2.12 weergeeft een impressie van de gewenste situatie.

Figuur 2.12: Verbeelding van het wenselijk eindbeeld.

De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Wet natuurbescherming:

- Verwijderen beplanting;
- Slopen bebouwing;
- Uitvoeren grondverzet;
- Bouwen woningen;
- Aanleggen erfverharding;
- Aanleggen erfbepanting.

Voorgenoemde ingrepen zijn onder te verdelen in tijdelijke en permanente effecten. Tijdelijke effecten treden alleen op tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Permanente effecten kunnen een gevolg zijn van de activiteiten zelf alsmede de resultaten hiervan.

2.3.1 Tijdelijke effecten

- Verstoren rust- en voortplantingsplaatsen als gevolg van geluid, stof en trillingen tijdens de werkzaamheden.

2.3.2 Permanente effecten

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of voortplantingsplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten.

2.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Naast een tijdelijk effect in het plangebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het plangebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de duur, aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Bij het bepalen van de invloedsfeer wordt alleen gekeken naar de uitvoering van de fysieke werkzaamheden, zoals sloop- en bouwwerkzaamheden.

Het plangebied grenst aan appartementen, woonwagens, woningen en speelveld. Het is niet aannemelijk dat beschermde waarden nabij het plangebied negatief beïnvloed worden door uitvoering van de voorgenomen activiteiten. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat beschermde soorten en/of -waarden buiten het plangebied op een dussdanige wijze aangetast worden, dat dit leidt tot wettelijke consequenties. De fysieke werkzaamheden hebben een minimale invloedsfeer, daarom wordt het onderzoeksgebied gelijkgesteld aan het plangebied.

Hoofdstuk 3 WETTELIJK KADER

Het wettelijk kader weergeeft de diverse kaders waaraan het initiatief getoetst wordt.

3.1 Wet natuurbescherming

De biodiversiteit (soortenrijkdom) in Europa gaat al geruime tijd achteruit. In verband met het grensoverschrijdende karakter van de natuur is het van belang om de bescherming van deze soortenrijkdom op Europees niveau aan te pakken. Zo wordt voorkomen dat de natuur in nationaal en internationaal verband eenvormiger wordt. Daartoe is in 1979 de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrichtlijn, welke in 2017 zijn samengevoegd onder één wet, de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze richtlijnen hebben twee componenten: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Alle EU-lidstaten wijzen beschermde gebieden aan voor specifieke (leefgebieden van) (vogel-)soorten. De onder beide richtlijnen aangewezen beschermde gebieden vormen het Natura 2000-netwerk. De Nederlandse bijdrage aan dit Europese netwerk van beschermde natuurgebieden bestaat uit ruim 160 gebieden.

3.1.1 Natura 2000

Het gebiedsbeschermingsdeel van de Wet natuurbescherming (Wnb) heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebieden) in Nederland. Projecten die significante gevolgen voor deze gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel – zonder vergunning – niet toegestaan. Ook het vaststellen van plannen zoals een bestemmingsplan of een inpassingsplan is niet toegestaan, indien het betreffende plan significante gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden. Naast directe effecten (bijv. ruimtebeslag), dient ook gekeken te worden naar indirecte effecten als gevolg van externe werking (bijv. door geluid, licht en stikstofdepositie). De eerste stap in de toetsing is vaak een voortoets of effectenbeoordeling. Als significante gevolgen in de voortoets niet op voorhand met zekerheid kunnen worden uitgesloten, dan is een passende beoordeling noodzakelijk. In dat geval is voor een project een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming.

3.1.2 Soortenbescherming

In de Wnb is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de wet zijn lijsten opgenomen met beschermde soorten. In de Wnb worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;

- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:

- onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit ontheffingsplicht artikel 3.10 uit de Wnb. Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld dient bij overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb een ontheffing te worden aangevraagd. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de Wet natuurbescherming. Er is dan geen ontheffing nodig.

3.1.3 Zorgplicht

Binnen de Wnb, artikel 1.11, is de algemene zorgplicht opgenomen die na streeft om het doden, verontrusten en beschadigen van aanwezige soorten te voorkomen en indien voorkomen in redelijkheid niet mogelijk is, dit zoveel mogelijk te beperken. Deze geldt ten alle tijden voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe omgeving en voor Natura 2000-gebieden.

3.1.4 Houtopstanden

In de Wnb is ook de bescherming van houtopstanden geregeld. Dit is een implementatie van de oude Boswet die het doel had om bossen te beschermen. Dit geldt nog steeds. Het uitgangspunt is dat Er netto geen oppervlakte bos mag verdwijnen.

De handhaving hiervan ligt in principe bij de provincies en in sommige gevallen bij het Ministerie van LNV, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Onder houtopstanden wordt verstaan: een zelfstandige eenheid aan bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat vanaf 10 are of bestaat uit een bomenrij van meer dan 20 bomen. Wanneer een houtopstand gekapt wordt, of er andere maatregelen genomen worden die (eventueel indirect) tot het verminderen van het oppervlakte bos leiden geldt er een meld- en herplantingsplicht, tenzij:

- het bomen op erven of in tuinen zijn;
- het fruitbomen en windschermen om boomgaarden zijn;
- het wilgen of populieren langs wegen of landbouwgrond zijn;
- het kerstbomen (niet ouder dan 20 jaar) zijn;
- het kweekgoed is;

- het dunnen van een houtopstand is;
- het uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen bedoeld voor de productie van houtige biomassa en die:
 - minimaal eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare ;
 - na 1 januari 2013 zijn aangelegd.
- het houtopstanden zijn binnen de begrenzing van een bebouwde kom.

Volgens artikel 4.2 is het verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen zonder daar (zoels hiervoor genoemd) melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Aan de hand van een kapmelding kan de provincie ervoor kiezen om een kapverbod op te leggen (maximaal 5 jaar), ter bescherming van bijzondere natuur of landschapswaarden.

Daarnaast geldt er voor kap van houtopstanden een herplantplicht: binnen 3 jaar moet het gevelde deel weer zijn herplant. Kan deze niet worden uitgevoerd op het oorspronkelijke perceel, dan kan er compensatie plaatsvinden door de herplant te realiseren op een ander perceel. De voorwaarden hiervan verschillen per provincie.

Er geldt daarentegen geen meldingsplicht of verplichting om binnen 3 jaar te herplanten als er wordt gewerkt met een goedgekeurde gedragscode waarin een werkwijze is opgenomen die waarborgt dat:

- er geen afbreuk wordt gedaan aan bijzondere natuur- of landschapswaarden;
- de te vellen houtopstanden geen deel uitmaken van een boskern;
- herplanting op een bosbouwkundig verantwoorde wijze plaatsvindt;
- de grond waarop herbeplanting plaatsvindt ten minste dezelfde kwaliteit heeft als de grond waarop de gevelde houtopstand zich bevond;
- de grond waarop de herbeplanting plaatsvindt ten minste een gelijke oppervlakte heeft als de grond waarop de gevelde houtopstand zich bevond.

Daarnaast is er een vrijstelling van de herplantplicht mits het bijdraagt aan het halen van de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden en opgelegde mitigatie of compensatie in het kader van vergunningen of ontheffingen, nodig zijn voor aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen en houtkap voor biomassaplantages.

3.2 Wet ruimtelijke ordening: Natuurnetwerk Nederland

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het ruimtelijk beleid op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau vastgesteld, waarin onder andere de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is verankerd. In Gelderland wordt dit ook wel het Gelders Natuurnetwerk (GNN) genoemd. De EHS werd officieel geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan en is daarna opgenomen in de Nota Ruimte, welke inmiddels vervangen is door de Nationale omgevingsvisie (NOVI). Kaderstellende regels ten aanzien van GNN zijn opgenomen in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Bij geplande ingrepen die binnen het EHS/GNN vallen moet het belang van de natuurbescherming worden afgewogen tegen andere belangen, indien de voorgenomen ingreep negatief uitwerkt op de aanwezige natuurwaarden. De kern van de afweging vormt het 'nee, tenzij'-principe. Dit wil zeggen dat schadelijke ingrepen **niet** zijn toegestaan, **tenzij** er andere belangen zijn die de ingreep rechtvaardigen. In dat geval zijn compenserende maatregelen voorgeschreven.

Concrete beleidsregels ten aanzien van de GNN in Gelderland zijn opgenomen in de vigerende provinciale verordening van de provincie.

Hoofdstuk 4 WERKWIJZE

In dit hoofdstuk worden de wettelijk vastgelegde beoordelingskaders toegelicht waaraan het initiatief getoetst wordt.

4.1 Wet Natuurbescherming

4.1.1 Natura 2000

Voor de oriëntatie in het kader van de Gebiedsbescherming is bekeken of nabijgelegen Natura 2000-gebieden mogelijk significante directe en indirecte effecten ondervinden van de beoogde ingrepen.

4.1.2 Soortenbescherming

In de Wnb is de soortenbescherming in Nederland geregeld. Voor de totstandkoming van het advies betreffende dit onderzoek zijn de volgende stappen gezet:

1. Bureaustudie;
2. Veldbezoek;
3. Concluderende analyse.

Bureaustudie

De bureaustudie bestaat uit het bestuderen van (de geschiedenis van) het plangebied, bronnenonderzoek en een analyse van de flora- en faunagegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFP).

Voor verdere verkenning in het kader van de Soortenbescherming is een analyse van de bestaande flora- en faunagegevens uitgevoerd. Hierbij zijn de gegevens van beschermde soorten in een straal van 500 meter rondom het plangebied van de laatste 5 jaar opgevraagd in de NDFP.

Het plangebied bestaat uit bebouwing en intensief beheerd gazon. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer, behoort het plangebied mogelijk tot functioneel leefgebied van diersoorten uit onderstaande soortgroepen:

- Vogels;
- Vleermuizen;
- Grondgebonden zoogdieren;
- Reptielen;
- Amfibieën.

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde soorten als libellen, vissen, dag- en nachtvlinders, bladmossen, sporenplanten, haften en kreeftachtigen omdat het onderzoeksgebied geen geschikte habitat vormt voor deze soorten of omdat het plangebied buiten het normale verspreidingsgebied van deze soortgroepen ligt. Het is niet aannemelijk dat soorten, of soortgroepen, die (soms) moeilijk nieuwe leefgebieden koloniseren, zich spontaan buiten het normale verspreidingsgebied vestigen. Dit geldt bijvoorbeeld voor sommige kleine grondgebonden zoogdieren, reptielen en voor planten.

Veldbezoek

Het veldbezoek heeft een verkennend karakter en kan daarom niet worden gezien als uitputtende soorteninventarisatie. In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het plangebied op 30-06-2022 bezocht door H. Verboom, ecooloog in dienst bij Uhlelo. Het plangebied is visueel en auditief onderzocht op de aanwezigheid van beschermde flora- en faunawaarden. Hierbij is gebruik gemaakt van een verrekijker en een zaklamp. Tijdens het veldbezoek was het 28 graden Celsius, overwegend bewolkt met een zuidwesten wind. Verder is het plangebied te voet onderzocht en is er bewijslast verzameld met fotomateriaal.

Gedurende het veldbezoek is het volgende onderzocht:

- Houtopstanden en struweel;
- Bestaande bebouwing en potentiële rust- en verblijfsplaatsen;
- (Mogelijke voortplantings) Wateren;
- Sporen in de vorm van holen en nesten;
- Sporen in de vorm van pootafdrukken, graaf-, krab- en bijtsporen;
- Sporen in de vorm van fecaliën, veren/haren en prooiresten;
- Overige indicaties die wijzen op de aanwezigheid van beschermde soorten.

Analyse en conclusie

Aan de hand van de verzamelde verspreidingsgegevens en de resultaten van het veldbezoek is beoordeeld voor welke beschermde soorten geschikt habitat aanwezig is in en/of rondom het plangebied. De beoogde ingrepen zijn beoordeeld in relatie tot de biotoopeisen van de beschermde soorten uit het plangebied. Bij voldoende zekerheid over het al dan niet voorkomen van beschermde soorten, zijn mogelijke (negatieve) effecten bepaald. Ten slotte is beoordeeld of wettelijke consequenties aan de orde zijn.

In hoeverre het mogelijk is om een complete effectenanalyse te maken, is afhankelijk van de volledigheid en bruikbaarheid van de beschikbare verspreidingsgegevens en duidelijkheid over de beoogde werkzaamheden en uitvoeringsplanning.

4.1.3 Houtopstanden

Omdat het plangebied binnen de bebouwde kom ligt, is er geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen als weergegeven in H4 van de Wnb. Om deze reden worden Houtopstanden ook niet verder behandeld in voorliggende rapportage.

4.2 Wet ruimtelijke ordening: Natuurnetwerk Nederland

In de Wet ruimtelijke ordening is het ruimtelijk beleid op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau vastgesteld, waarin onder andere de bescherming van Natuurnetwerk Nederland (NNN) is verankerd. Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van het NNN. Ter beoordeling van de voorgenomen activiteiten in relatie tot de NNN is gekeken naar de nabijheid van NNN en de eventuele (negatieve) effecten op de aanwezige natuurwaarden.

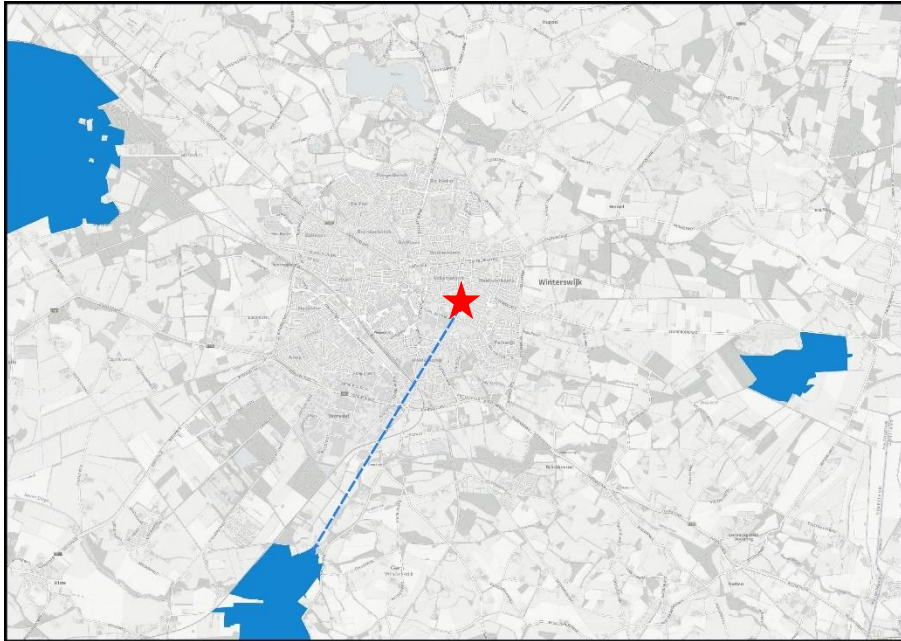
Hoofdstuk 5 RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteiten op Natura 2000-gebied en het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

5.1 Natura 2000

5.1.1 Ligging t.o.v. het plangebied

Het plangebied ligt op minimaal 3,1 km afstand van Natura 2000-gebied (Figuur 5.1). Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is Bekendelle, een bosgebied aangewezen als Habitatrichtlijn gebied.

Figuur 5.1: Ligging van Natura 2000 in de omgeving van het plangebied (rode ster). Gronden die tot Natura 2000 behoren worden met de blauwe kleur op de kaart aangeduid. De minimale afstand tussen het plangebied en Natura 2000-gebied bedraagt 3,1 km (Bron: PDOK).

5.1.2 Effectbeoordeling

Beoordeling uitvoering fysieke activiteiten

Het plangebied is niet zichtbaar vanuit Natura 2000-gebied. Van verstoringseffecten, zoals geluid, optische verstoring of licht is derhalve geen sprake. Gelet op de aard en omvang van de voorgenomen activiteiten en de afstand tussen plangebied en Natura 2000-gebied, wordt een negatief effect op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied uitgesloten.

Beoordeling stikstof (ontwikkelfase)

Per 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering van kracht. Dat houdt in dat stikstofemissie welke ontstaat tijdens de ontwikkelfase, niet beoordeeld hoeft te worden op mogelijk negatieve effecten op Natura 2000-gebied. Wel dient de gebruiksfase beoordeeld te worden. Deze regeling staat op moment van schrijven onder druk. In geval van uitloop van de procedure kan het mogelijk zijn dat stikstofemissie gedurende de ontwikkelfase ook beoordeeld dient te worden.

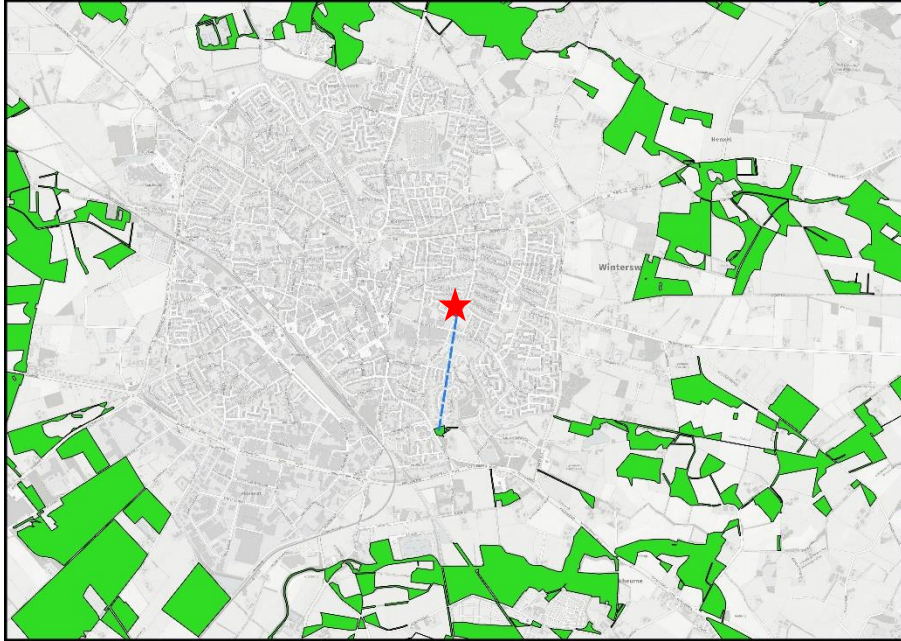
Beoordeling stikstof (toekomstige gebruiksfase)

Het is aannemelijk dat de realisatie van de woningen voor een afname van verkeersbewegingen zal zorgen ten opzichte van de huidige situatie. Echter, gezien de afstand van het plangebied naar het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied en de schaal van de beoogde ingrepen, is het onwaarschijnlijk dat er een significant effect ten gevolge van de ingreep en de gebruiksfase plaats zal vinden.

5.2 Gelders Natuurnetwerk

5.2.1 Ligging t.o.v. het plangebied

Het plangebied ligt op minimaal 0,78 km afstand van gronden die tot GNN behoren. Het plangebied ligt daarmee buiten de begrenzing van het GNN. In Figuur 5.2 wordt de ligging van het GNN in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Figuur 5.2: Ligging van Gelders Natuurnetwerk in de omgeving van het plangebied (rode ster). Gronden die tot GNN behoren worden met de groene kleur op de kaart aangeduid. De minimale afstand tussen het plangebied en gronden die tot GNN behoren bedraagt 0,78 km (Bron: PDOK).

5.2.2 Beschermingsregime

De bescherming van het GNN kent geen externe werking. Omdat het plangebied buiten het Gelders Natuurnetwerk ligt, hoeft voorgenomen initiatief niet getoetst te worden aan provinciaal beleid t.a.v. Gelders Natuurnetwerk.

Hoofdstuk 6 RESULTATEN SOORTBESCHERMING

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten en de bijbehorende wettelijke consequenties van de voorgenomen ingrepen.

6.1 Vogels

Hieronder vallen alle in het wilde levende vogels. Onder deze algemene vogelsoorten zijn er soorten met een jaarrond beschermd nest. Deze soorten zijn per provincie vastgesteld en worden voortdurend aangepast gekeken naar de staat van instandhouding.

De provincie Gelderland hanteert een lijst van vogels met een jaarrond beschermd nest. Deze lijst onderscheidt 5 categorieën jaarrond beschermde nesten.

De nesten van categorie 1 – 4 van jaarrond beschermde vogels zijn om verschillende redenen jaarrond beschermd, namelijk;

- Omdat zij ook gebruik maken van het nest buiten het broedseizoen;
- Omdat het honkvaste (kolonie)broeders zijn met hoge eisen voor hun omgeving;
- Omdat zij ieder jaar terugkeren naar specifiek nest.

Ook buiten het broedseizoen zijn deze nestlocaties en het bijbehorende essentiële leefgebied beschermd. Dit houdt in dat deze niet mogen worden beschadigd, vernield, weggenomen of op een andere wijze minder geschikt of ongeschikt worden gemaakt.

Voor categorie 5 geldt dat de jaarrond beschermde soorten over voldoende flexibiliteit beschikken om elders te vestigen als de broedplaats verloren is gegaan. Om deze reden zijn deze nesten niet buiten het broedseizoen beschermd, tenzij er sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

6.1.1 Jaarrond beschermde nestsoorten

In de NDFF-analyse zijn de afgelopen 5 jaar geen jaarrond beschermde nesten vastgesteld in en in ruime omgeving van het plangebied, maar wel enkele soorten waargenomen, waaronder de gierzwaluw, huismus, ooievaar en de roek.

Het voormalige bedrijfsgebouw is ongeschikt als potentieel nestgebied voor jaarrond beschermde soorten als de huismus en gierzwaluw. Voor deze soorten is een gebouw alleen toegankelijk voor een vaste rust- of verblijfplaats als deze zijn voorzien van holten en kieren, zoals ruimten onder dakpannen. Het dak daarentegen is voorzien van een plat dak met een ijzeren daklijst wat het ontoegankelijk maakt voor nestgelegenheid voor de huismus en gierzwaluw. Daarnaast zijn er in de omgeving betere potentiële nestgebieden aanwezig; oudere woningen met dakpannen. Gedurende het veldbezoek zijn beide vogelsoorten dan ook waargenomen buiten het plangebied.

Daarentegen staan er wel een rij coniferen aan de zuidkant van het plangebied die kunnen functioneren als potentiële rustplaatsen voor huismussen (Figuur 6.1).

Verder zijn er in en rond het plangebied geen opvallende (takken)nesten, sporen of nestindicerende waarnemingen van andere koloniebroeders, ooievaars, roofvogels of uilen waargenomen.

Figuur 6.1: De rij coniferen aan de linkerkant van de afbeelding aan de zuidkant van het plangebied.

Wettelijke consequenties

De beoogde ingrepen hebben mogelijk negatief effect op het functioneel leefgebied van de huismus. Het verwijderen van de rij coniferen kan leiden tot degradatie van de biotoopeisen (foerageermogelijkheden en rustplaatsen) van de huismus. Aanvullend onderzoek naar potentiële leefomgeving van de huismus is uit te sluiten, mits de coniferen blijven staan. Als deze wel worden verwijderd, is aanvullend onderzoek naar potentiële leefomgeving van de huismus noodzakelijk.

6.1.2 Categorie 5 beschermde nestsoorten

Het plangebied behoort mogelijk tot functioneel leefgebied voor categorie 5 vogelsoorten als de boomklever, boomkruiper, huiszwaluw, koolmees, pimpelmees, spreeuw en zwarte kraai.

Er is gedurende het veldbezoek één nest aangetroffen. Gezien de duidelijke takkenstructuur en slordigheid van het nest, is deze vermoedelijk van een houtduif (een algemene vogelsoort). Het valt echter niet uit te sluiten dat diverse vogelsoorten tijdens het broedseizoen een nest bezetten in het plangebied.

Wettelijke consequenties

De werkzaamheden kunnen leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten en dienen daarom buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. Als de werkzaamheden plaatsvinden van augustus t/m februari, is aanvullende onderzoek naar vogels uit te sluiten. Dit valt buiten de maanden van het broedseizoen van maart t/m juli.

6.1.3 Algemene vogelsoorten

Zoals eerder hierboven beschreven, is er tijdens het veldbezoek één nest aangetroffen van een algemene broedvogel in het plangebied, vermoedelijk een houtduif (Figuur 6.2). Ook is er, aangrenzend aan het plangebied, struweel aanwezig die zou kunnen dienen als geschikte verblijf- of rustplaats voor algemene vogelsoorten. Hierdoor valt verdere aanwezigheid van nesten niet uit te sluiten. Daarnaast zijn dakenbroeders als meeuwen uit te sluiten doordat het dak is afgedekt met spaanplaten.

Figuur 6.2: Het nest.

Wettelijke consequenties

De nesten en rustplaatsen van algemene broedvogels zijn alleen beschermd als deze in gebruik zijn. Er moet tijdens die gebruikperiode sprake zijn van een broedgeval of rustende vogel. Er geldt in de gebruikperiode (tijdens het broedseizoen) een algeheel verbod op het verstoren, beschadigen en vernielen van nesten of rustplaatsen. Als de werkzaamheden plaatsvinden van augustus t/m februari, is aanvullende onderzoek naar vogels uit te sluiten. Dit valt buiten de maanden van het broedseizoen van maart t/m juli.

6.2 Grondgebonden zoogdieren

Een groot aantal beschermde grondgebonden zoogdieren komt volgens de verspreidingsatlas voor in de directe omgeving van het plangebied: grote bosmuis, bosmuis, damhert, das, steenmarter, boommarter, hermelijn, wezel, bunzing, huismuis, beverrat, waterspitsmuis, muskusrat, wasbeer, bruine rat, eekhoorn, mol, Siberische grond eekhoorn. Deze soorten kunnen een rust- en voortplantingsplaats bezetten in hopen en gaten in de grond, onder rommel, achter kieren, opgeslagen bouwmaterialen zoals pallets, groenafval en onder dichte begroeiing.

Er zijn meerdere potentiële rustplaatsen binnen het plangebied aangetroffen; achter het gebouw bij de vuilnisbakken en het struweel aan de westkant (Figuur 6. en 6.4) en in de opslagschuurtjes en de ruimte waarin deze staan aan de zuidkant (achter pallets en achter rommel) (Figuur 2.10).

Figuur 6.3 (links): Dichte begroeiing aan de noordzijde van het plangebied kunnen schuilplaatsen bieden aan (kleine) marterachtigen; Figuur 6.4 (rechts): De dichte begroeiing en achter de afvalbakken kunnen ook dienen als schuilplaatsen aan (kleine) marterachtigen.

Ook is er gedurende het veldbezoek ontlasting gevonden, vermoedelijk van een steenmarter (Figuur 6.5), maar geen marterachtige of andere grondgebonden zoogdieren aangetroffen.

Figuur 6.5: Vermoedelijk marterontlasting.

De eekhoorn is afhankelijk van locaties waar veel voedsel (eiken of beukenootjes) gevonden kan worden. De voorkeur gaat dan uit naar oudere bomen, omdat die meer voedsel- en schuilmogelijkheden bieden. In het plangebied staat een beukenrij met een 6-tal bomen aan de oostkant. Echter zijn er in de bomen geen nesten waargenomen. Bovendien, blijft deze bomenrij behouden en zijn er voldoende uitwijkmogelijkheden in de omgeving.

De das komt in allerlei soorten biotopen voor, met voorkeur voor kleinschalige akker- en weidelandschap met water, verspreide bosjes, kort gras, brede heggen, hellingen/ hoog liggende terreinen en houtwallen. Maar ook open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen. Daarnaast moet het voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, groot voedselaanbod en bodem waarin ze een burcht kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld. Echter bevindt dit biotoop zich niet in of in directe omgeving van het plangebied.

Damhert komen voor in de duingebieden, lichte loofbossen en gemengde bossen met voorkeur aan oudere bossen met dichte onder begroeiing. Maar ook aan de randzones bij open plekken, graslanden en akkerlanden en parkachtige bosgebieden waar voldoende gras is. Dit leefgebied is niet terug te vinden in of in directe omgeving van het plangebied.

6.2.1 Wettelijke consequenties

Mogelijk gebruiken (steen)marters het struweel en rommelhopen (in de opslagschuurtjes en achter vuilnisbakken) in het plangebied als rustplaats. Omdat de aanwezigheid van marterachtigen niet op voorhand uitgesloten kan worden, dient er nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de effecten van de beoogde ingrepen op het leefgebied van marterachtigen om overtreding van de verbodsbepalingen in het kader van de Wnb te voorkomen.

6.3 Vleermuizen

Op basis van de landelijke verspreidingsatlas kunnen zowel boom- en gebouwbewonende soorten worden verwacht in en rond het plangebied: Laatvlieger, watervleermuis, baardvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootvleermuis.

6.3.1 Verblijfplaatsen

Er zijn tijdens het veldbezoek geen vleermuizen waargenomen, maar de bebouwing wordt wel als potentiële verblijfplaats van vleermuizen beschouwd. Voor onderbouwing delen we het gebouw op in **vijf delen** (Figuur 6.6).

Figuur 6.6: Het bedrijfsgebouw opgedeeld in 5 delen: oranje, rood, groen, blauw en paars (gebouw boven het blauwe gedeelte).

Rode gedeelte van bebouwing: beschikt over gemetselde buitengevels met een mogelijke luchtspouw. Er zijn geen stootvoegen in dit gedeelte gezien. Echter is het niet uit te sluiten dat er een luchtspouw is. Als dit het geval is, dan kunnen dwergvleermuizen via de dakrand in de spouw kruipen. Er valt niet uit te sluiten dat dwergvleermuizen hier een potentiële verblijfplaats hebben. Ook beschikt dit gedeelte over een ijzeren daklijst met enkele ruime openingen aan de voor- en zijkant (Figuur 6.7 en 6.8).

Figuur 6.7 (links): Opening tussen muur en ijzeren daklijst aan voorkant rode gedeelte; Figuur 6.8 (rechts): Opening tussen muur en ijzeren daklijst aan zijkant rode gedeelte.

De rechterkant van de achterzijde is de ijzeren daklijst begroeid met klimop, waardoor verblijfplaatsen daar zijn uit te sluiten, echter is de rest van de achterzijde wel geschikt (Figuur 6.9 – 6.11). Deze openingen kunnen mogelijkheden bieden voor verblijfplaatsen als gewone dwergvleermuizen.

Figuur 6.9 (links): Rechterkant van de achterkant rode gedeelte; Figuur 6.10 (rechts): Middengedeelte van de achterkant rode gedeelte; Figuur 6.11: Linkerkant van de achterkant rode gedeelte met klimop begroeiing.

Groene gedeelte van de bebouwing: dit gedeelte is verder niet geschikt voor vleermuizen. Er is een stuk met damwand bovenin aan de linkerkant en verder is het bovenlangs omgeven met houten boeiboord met daar overheen een ijzeren daklijst direct daaraan aangesloten. Er zijn geen aanvliegmogelijkheden.

Oranje gedeelte van de bebouwing: dit is een dichte opslag (lage aanbouw) met een dichte deur. Dit gedeelte wordt niet als potentiële verblijfplaats voor vleermuizen beschouwd.

Blauwe gedeelte van de bebouwing: dit gedeelte is verder niet geschikt voor vleermuizen. Het is helemaal afgesloten. De muur wordt ook hier bovenlangs omgeven met een houten boeiboord met daar overheen een ijzeren daklijst. Er zijn ook hier geen aanvliegmogelijkheden.

Paarse gedeelte van de bebouwing: dit is de bebouwing bovenop het blauwe gedeelte van het gebouw. Deze biedt wel mogelijkheden voor vleermuis verblijfsplaatsen. Aan de voorzijde in de linkerhoek bevindt zich een regenpijp die doorloopt van het onderste gebouw naar deze bebouwing. Om de regenpijp heen zit een open ruimte, echter zit deze vol spinnenwebben wat aantoont dat daar geen gebruik van wordt gemaakt (Figuur 6.12). Daarnaast verkeerd de boeiboord in slechte staat en zitten er kieren in de muur waar gewone dwergvleermuizen in kunnen gaan zitten (Figuur 6.13). Bovendien, bevindt zich bovenop een schoorsteen met enkele kieren en gaten die mogelijkheden kunnen bieden voor dwergvleermuizen (Figuur 6.14).

Figuur 6.12 (links boven): Regenpijp met ruimte er omheen met daartussen de spinnenwebben; Figuur 6.13 (rechts boven): boeiboord met daaronder een gat; Figuur 6.14 (links onder): een gedeelte van de schoorsteen met kieren en gaten.

In het gehele gebouw zijn geen gaten gevonden die mogelijkheden bieden voor vleermuizen als de laatvlieger of andere grote vleermuissoorten. Daarnaast zijn er in het plangebied geen holenbomen, loszittende bast of scheuren in bomen aanwezig die kunnen dienen voor verblijfplaats voor boombewonende soorten als de rosse vleermuis, watervleermuis en baardvleermuis.

Wettelijke consequenties

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten wordt mogelijk een vleermuis verstoord of gedood en wordt mogelijk een vaste rust- of verblijfplaats beschadigd of vernield. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd en mogen alleen met een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming beschadigd en vernield worden.

Om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in beeld te krijgen is nader onderzoek naar dwergvleermuizen nodig. Dit nader onderzoek dient uitgevoerd te worden conform het vleermuisprotocol¹. Voor het verstoren van vleermuizen en het beschadigen en vernielen van een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger kan een ontheffing verkregen worden.

6.3.2 Foerageergebied

Het veldbezoek is uitgevoerd buiten de periode van de dag waarop vleermuizen foerageren, maar op basis van een beoordeling van de inrichting en het gevoerde beheer, wordt het plangebied als matig geschikt foerageergebied beschouwd. Vermoedelijk foerageren verschillende vleermuissoorten rond de beukenrij en daarachter op het speelveld. Daarnaast is verderop meer dan alternatief foerageergebied aanwezig. Hierdoor wordt het plangebied niet als essentieel foerageergebied voor vleermuizen beschouwd.

¹ <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Echter is er wel geschikt foerageergebied vastgesteld voor de grootoorvleermuis. Grootoorvleermuizen jagen ook veel in gebouwen zoals in schuren. De dichte opslagschuur wordt o.a. als geschikt foerageergebied beschouwd. Door het open karakter en groen in de omgeving heeft het veel potentie.

Wettelijke consequenties

Doordat er geen alternatieven in de directe omgeving zijn, wordt de schuur en nabije omgeving als essentieel foerageergebied beschouwd.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leiden tot wettelijke consequenties. Nader onderzoek naar het foerageergebied van grootoorvleermuizen is noodzakelijk.

6.3.3 Vliegroute

Sommige vleermuissoorten benutten lijnvormige elementen ter geleiding tijdens het foerageren en om van verblijfplaats naar foerageergebied (en van foerageergebied naar verblijfplaats) of tussen verblijven te vliegen. Lijnvormige elementen die benut worden als vliegroute kunnen bestaan uit houtopstanden en wateren, maar ook een rij gevels van woningen. Er staat tegenover het bedrijfsgebouw aan de oostzijde een beukenrij die kan dienen als vliegroute (Figuur 6.15).

Figuur 6.15 : De vliegroute (gele lijn) naast het plangebied (rode omlijning).

Het plangebied zelf vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en maakt daarom geen onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen.

Wettelijke consequenties

Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten heeft geen negatief effect op (essentiële) vliegroutes² van vleermuizen.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

² Vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd wanneer deze essentieel zijn voor het kunnen functioneren van de verblijfplaats van een vleermuis. Niet ieder lijnvormig element waar langs vleermuizen vliegen is een essentiële vliegroute.

6.4 Amfibieën

In of in de directe omgeving wordt de poelkikker, kamsalamander, rugstreeppad, boomkikker, poelkikker en heikikker verwacht.

Er zijn tijdens het veldbezoek geen amfibieën in of in directe omgeving van het plangebied waargenomen. Mede door het ontbreken van geschikte leefomgeving van voortplantingsbiotoop (glooiende oevers) en (winter)rustplaatsen (holen en gaten in de grond en onder lage, dichte begroeiing) in het plangebied of directe omgeving. Daarnaast wordt het gazon intensief beheerd. Bovendien is er in het opslagschuurtje de aanwezigheid van rugstreeppadden ook uit te sluiten omdat zich dan te ver van het waterkolom bevinden. Het gebied is dan te versnipperd. In dat geval is de heel gering dat ze het zullen overleven.

6.4.1 Wettelijke consequenties

Door het ontbreken van de rust- en voortplantingsplaats worden er geen amfibieën (opzettelijk) gedood en worden verbodsbepalingen niet overschreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

6.5 Reptielen

Er worden in en in directe omgeving van het plangebied op basis van de verspreiding enkele reptielen verwacht zoals de hazelworm, zandhagedis en levendbarende hagedis. Gedurende het veldbezoek is er geen reptiel waargenomen. Het plangebied voldoet niet aan de habitateisen of broedbiotoop van deze beschermde reptielen. Er waren geen bosjes, houtwallen, broeihopen of stenenstapels om in te kunnen schuilen of plekken om op te kunnen zonnen. Deze specifieke habitateisen zijn vaak terug te vinden in ruigere terreinen als duinen, bossen, heidevelden en veengebieden met gestructureerde vegetatie waar in het plangebied niet aan wordt voldaan.

6.5.1 Wettelijke consequenties

Het is uitgesloten dat er negatieve effecten op beschermde reptielen optreden. Het uitvoeren van een nader onderzoek en/of het aanvragen van een ontheffing is niet aan de orde.

6.6 Overige soorten

Het plangebied behoort niet tot het functioneel leefgebied van andere beschermde flora- of faunasoorten. Vanwege de lokale invloedssfeer heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op andere beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

6.7 Samenvattende tabel

Tabel 6.1: Samenvatting Soortenbescherming

Soortgroep	Mogelijk voorkomende soorten	Te beoordelen effecten?	Overtreding Wnb	Vervolgstappen
Vogels	Huismus en algemene soorten	Verstoring broedende vogels en doding van individuen.	Art. 3.1, lid 1, 2 en 4.	Nader onderzoek functioneel leefgebied huismus noodzakelijk. Nemen voorzorgsmaatregelen om verstoring broedende vogels te voorkomen, uitvoeren werkzaamheden buiten broedperiode of onder toezicht van een ervaren ecooloog.
Grondgebonden zoogdieren	kleine marterachtigen en steenmarter.	Verstoring en doding van individuen en aantasten van verblijfplaatsen en foerageergebied.	Art. 3.10, lid 1a en 1b.	Nader onderzoek functioneel leefgebied marters noodzakelijk.
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone grootoor vleermuis	Verstoring en doding van individuen en aantasten van verblijfplaatsen en foerageergebied.	Art 3.5 lid 1, 2 en 4	Nader onderzoek verblijfplaatsen vleermuizen noodzakelijk.
Amfibieën	Niet aanwezig.	Niet van toepassing.	Art. 3.10, lid 1a en 1b.	Niet van toepassing.
Reptielen	Niet aanwezig.	Niet van toepassing.	N.v.t.	Niet van toepassing.
Overige soorten	Niet aanwezig.	Niet van toepassing.	N.v.t.	Niet van toepassing.

Hoofdstuk 7 CONCLUSIE EN ADVIES

De voorgenomen activiteiten worden gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor beschermde soorten die niet op de vrijstellingslijst (bijlage 3) van de provincie staan, is een ontheffing vereist om ze te mogen verstoren en om opzettelijk de vaste rust- en voortplantingsplaats te mogen beschadigen en te vernielen. Voor het doden van beschermde diersoorten geldt geen vrijstelling van de verbodsbepalingen. Afhankelijk van de status van de beschermde soorten, kan soms ook gewerkt worden conform een door de minister goedgekeurde, en op de situatie toepasbare, gedragscode. In het kader van de zorgplicht moet rekening worden gehouden met alle in het plangebied aanwezige planten en dieren en moet er gekozen worden voor een werkmethode en/of planning in de tijd, waardoor planten en dieren zo min mogelijk schade ondervinden als gevolg van de voorgenomen activiteiten.

Gebiedsbescherming

Gezien de ruime afstand van het plangebied naar het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied en de schaal van de beoogde ingrepen, is het onwaarschijnlijk dat er een significant effect ten gevolge van de ingreep en de gebruiksfase plaats zal vinden. Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura 2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties, omdat de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland geen externe werking kent in de provincie.

Vogels

De beoogde ingrepen hebben mogelijk negatief effect op het functioneel leefgebied van de huismus. Het verwijderen van de rij coniferen kan leiden tot degradatie van de biotoopeisen (foerageermogelijkheden en rustplaatsen) van de huismus. Aanvullend onderzoek naar potentieel leefomgeving van de huismus is niet noodzakelijk, mits de coniferen blijven staan. Als deze wel worden verwijderd, is aanvullend onderzoek naar potentiële leefomgeving van de huismus noodzakelijk. Daarnaast wordt er geadviseerd de werkzaamheden te laten plaatsvinden van augustus t/m februari. Dit valt buiten de maanden van het broedseizoen van maart t/m juli.

Grondgebonden zoogdieren

Mogelijk gebruiken (steen)marters het struweel en rommelhopen (in de opslagschuurtjes en achter vuilnisbakken) in het plangebied als rustplaats. Omdat de aanwezigheid van marterachtigen niet op voorhand uitgesloten kan worden, dient er nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de effecten van de beoogde ingrepen op het leefgebied van marterachtigen om overtreding van de verbodsbepalingen in het kader van de Wnb te voorkomen.

Vleermuizen

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten wordt mogelijk een vleermuis verstoord of gedood en wordt mogelijk een vaste rust-, verblijfplaats of essentieel foerageergebied beschadigd of vernield. Verblijfplaatsen en essentiële foerageergebieden van vleermuizen zijn jaarrond beschermd en mogen alleen met een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming beschadigd en vernield worden. Om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in beeld te krijgen is nader onderzoek naar verblijfplaatsen van dwergvleermuizen en het foerageergebied van grootoorvleermuizen noodzakelijk.

Amfibieën, reptielen en overige soorten

Het is uitgesloten dat er negatieve effecten op beschermde reptielen en overige soorten optreden. Het uitvoeren van een nader onderzoek en/of het aanvragen van een ontheffing is niet aan de orde.

Tot slot wordt benadrukt dat te allen tijde rekening dient te worden gehouden met de zorgplicht zoals opgenomen in de Wet natuurbescherming. De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Geraadpleegde bronnen

Bijlage 2: Toelichting op wettelijke kaders

Bijlage 3: Vrijgestelde soorten per provincie

Bijlage 4: Natuurkalender

Bijlage 1 Geraadpleegde bronnen

Internet

[Verspreidingsatlas](#)

[Natura 2000](#)

[Beschermden soorten](#)

[Vleermuisprotocol](#)

[AERIUS-calculator](#)

[Ruimtelijkeplannen.nl](#)

[Nationale Databank Flora en Fauna](#)

[Effectenindicator](#)

[Wet Natuurbescherming](#)

Bijlage 2 Toelichting op wettelijke kaders

De biodiversiteit (soortenrijkdom) in Europa gaat al jaren achteruit. Duurzame bescherming van flora en fauna is hard nodig. Planten en dieren trekken zich weinig aan van landsgrenzen en het is daarom belangrijk om natuurbescherming in Europees verband aan te pakken. Zo voorkomen we dat de natuur in Europa en in Nederland steeds eenvormiger wordt. Daartoe is in 1979 de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen hebben twee componenten: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Alle EU-lidstaten wijzen beschermde gebieden aan voor specifieke (leefgebieden van) (vogel-)soorten. De onder beide richtlijnen aangewezen beschermde gebieden vormen het Natura 2000-netwerk. De Nederlandse bijdrage aan dit Europese netwerk van beschermde natuurgebieden bestaat uit ruim 160 gebieden.

Drie beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, soorten van de Habitatrichtlijn (het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn) en voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels (ruim 700 soorten), zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

1. Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
2. Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
3. Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een Gedragscode.

Soortenbescherming en het ‘nee, tenzij principe’

De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrichtlijnsoorten in de Wet natuurbescherming sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Ook voor de andere soorten, die niet op grond van de Vogel- of Habitatrichtlijn maar vanuit nationaal oogpunt beschermd worden, geldt dat de verbodsbepalingen zien op het individu, maar of ontheffing verleend kan worden, wordt afgewogen tegen het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort.

Zorgplicht voor dieren en planten

Of dier- en plantensoorten nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen moet voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De wet erkent daarmee de intrinsieke waarde van in het wild levende soorten. De Memorie van Toelichting zegt het zo: “De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”.

Vrijstelling regelgeving

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. In (veel) gevallen kunt u gebruik maken van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgesteld voor een van tevoren bepaalde categorie van gevallen. Er zijn verschillende vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Een bekende en reeds in de praktijk toegepaste vorm van vrijstelling is die van de Gedragscode. In de Wet natuurbescherming zijn voor beschermde soorten ook andere vormen van vrijstelling geïntroduceerd, zoals door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Overigens is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling mogelijk.

Provinciale staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening.

Gedragscodes die zijn opgesteld onder de Flora- en faunawet kunnen worden uitgebreid ten aanzien van soorten die op grond van de Wet natuurbescherming beschermd worden maar dat op grond van de Flora- en faunawet nog niet waren. Goedkeuring van een Gedragscode op grond van de Flora- en faunawet blijft ook onder de Wet natuurbescherming geldig, voor de duur van de goedkeuring. Daarna dient de Gedragscode voor goedkeuring getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming.

Welke soorten zijn beschermd?

De Wet natuurbescherming kent drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn.
2. Soorten worden beschermd op grond van de Habitatrictlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn.
3. Er is een beschermingsregime voor 'andere soorten' waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

	Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrictlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Doden/ vangen	Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
beschadigen of vernielen	Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Eieren	Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	
Verstoren	Art 3.1 lid 4 en 5 Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.	

Plantensoorten		Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
----------------	--	---	---

Bijlage 3 Vrijgestelde soorten per provincie

Soort	Provincie											
	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland
Amfibieën												
Bruine Kikker												
Gewone pad												
Kleine watersalamander												
Meerkikker												
Bastaardkikker												
Reptielen												
Hazelworm						1						
Levendbarende hagedis						2						
Landzoogdieren												
Aardmuis												
Bosmuis												
Bunzing												
Dwergmuis												
Dwergspitsmuis												
Eekhoorn						3						
Egel												
Gewone bosspitsmuis												
Haas												
Hermelijn												
Huisspitsmuis												
Konijn												
Molmuis												
Ondergrondse Woelmuis												
Ree												
Rosse Woelmuis												
Steenmarter						4						
Tweekleurige bosspitsmuis												
Veldmuis												
Vos												
Wezel												
Wild Zwijn												
Woelrat												

Legenda

Vrijgestelde soort

1 = Vrijgesteld jul - sep

2 = Vrijgesteld 15 aug - 15 okt

3 = Vrijgesteld mrt - apr en jul - nov

4 = Vrijgesteld 15 aug - feb

Geldig per:

25 april 2022

Bronnen:

[Regelink](#)[Habitus](#)[Natuurinclusief](#)

Bijlage 4 Natuurkalender

		Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Houtopstanden													
Afzetten/hakhoutbeheer	Algemeen												
	Heg afzetten												
Dunnen	Algemeen												
	Verw. opslag/exoot												
Knotten	Algemeen												
	Snoeien												
Snoeien	Opsnoeien/opkronen												
	Hoogstam wintersnoei												
Snoeien	Hoogstam zomersnoei												
	Vleermuisbomen zomerverblijf												
Terugzetten	Vleermuisbomen paarplaats												
	Bomen met winterslaapvogels												
Terugzetten	Hazelmuis struweel												
	hakhoutbeheer												
Zuiveren	Boomkikker struweel												
	Das												
Zuiveren	Grondgebonden kleine zoogdieren												
	Vellen												
Vellen	Sleedoornstruwelen voor sleedoornpage												
Pionier, grazige en ruigte vegetaties													
Maaien	Algemeen												
	Vochtig/nat grasland												
Maaien	Droog schraalgrasland												
	Afgraven												
Ophogen	Ruigte vegetatie met amfibieën												
	Ruigte vegetatie met reptielen												
Heide													
Maaien	Algemeen												
	Plaggen												
Branden	Algemeen												
	Afgraven												
Ophogen	Algemeen												
Wateren (poel, moeras, watergang en beek)													
Graven	Algemeen												
	Aanbrengen												
Opschonen	Kunstwerken nieuwe wateren												
	Kunstwerken bestaande wateren												
Opschonen	Algemeen												
	Poel												
Baggeren	Algemeen												
	Dempen												
Oever-, water- en moerasvegetatie													
Maaien	Algemeen												
	Afgraven												
Ophogen	Algemeen												
Bebouwing en muren													
Verbouwen	Algemeen												
	Renoveren												
Renoveren	Zomerverblijf vleermuizen												
	Winterverblijf vleermuizen												
Slopen	Gebouwen met uilen												
	Gebouwen met zwaluwen												

Legenda

	Optimale perioden voor werkzaamheden. In deze perioden zijn de minste kans op verstoringen van planten en dieren.
	Acceptabele perioden voor werkzaamheden, mits er geen verstoring van planten en dieren plaatsvindt. De werkzaamheden verrichten onder begeleiding van een ter zake kundige.
	Geen werkzaamheden in deze perioden. Wanneer andere zwaarwegende belangen gelden dan de werkzaamheden verrichten onder de voorwaarden. Bijvoorbeeld voorwaarden in de ontheffing Wet natuurbescherming.

Bronnen:

Natuurbank Overijssel

Natuurkalender Arnhem